

تاریخ تصویب: ۱۳۷۷/۰۵/۱۸

آیین نامه اجرایی قانون حمل و نقل عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران

۱۳۷۷،۰۵،۱۸ - ۳۸۵۸۲ت ۰۱۹۷۸۶ - ۱۳۷۷،۰۹،۳۰ - ۳۳۷

وزارت راه و ترابری - وزارت امور اقتصادی و دارایی کشور

امور گمرکی - راه و ترابری

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۷،۵،۱۸ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۳۰۲۱،۱۱ مورخ ۱۳۷۷،۳،۵ وزارتخانه‌های راه و ترابری، امور اقتصادی و دارایی کشور و به استناد ماده (۲۶) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۴ - آیین نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- اصطلاحات به کار برده شده در قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران که از این پس در این آیین نامه، قانون نامیده می شود - و این آیین نامه به شرح زیر تعریف می گردند:

الف - اظهارنامه عبور خارجی: عبارت است از برگه‌ای (فرمی) چاپی که توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران چاپ شده و جهت اظهار کالاهای عبوری خارجی مورد استفاده قرار میگیرد.

ب- اظهار نامه اجمالی کالای عبوری: عبارت است از برگه‌ای (فرمی) چاپی جهت اظهار اجمالی کالا که در بدو ورود آن توسط هدایت کننده وسیله حمل یا نماینده شرکت حمل و نقل و یا نماینده راه آهن به گمرک یا بندر یا فرودگاه حسب مورد تسلیم می گردد.

پ- اظهار کالای عبوری: عبارت است از ذکر اوصاف و مشخصات کامل کالا در اظهار نامه تسلیمی که جهت عبور خارجی کالا به گمرک ارائه می گردد.

ت - اظهار اجمالی کالای عبوری: عبارت است از ذکر مشخصات کلی کالا که در اظهارنامه اجمالی به گمرک یا بندر ارائه می گردد.

ث- ترخیصیه کالای عبوری: عبارت است از سند حواله تحویل کالا به صاحب آن یا عبور دهنده که از سوی متصدی حمل و یا نماینده وی به عنوان گمرک، بارعایت ضوابط و مقررات مربوط صادر می گردد.

ج- پروانه عبور خارجی: عبارت است از نسخه دوم اظهار نامه عبور خارجی که توسط ادارات گمرک تأیید و صادر می گردد.

چ- بارنامه: سندی است مبین مالکیت کالا که حمل کننده یا نماینده وی پس از وصول کالا صادر می نماید و حاکی

از حمل کالای معینی از یک نقطه (مبدأ حمل) به نقطه دیگر (مقصد حمل) با وسیله حمل مورد توافق (کشتی، کامیون، قطار، هواپیما یا ترکیبی از آنها) در محل مقابل کرایه حمل معین می‌باشد.

ح - داده‌های الکترونیکی: عبارت است از متن یا پرونجاهی (فایل) اطلاعاتی که از طریق شبکه‌های رایانه‌ای یا دیسک نوری یا فلاپی دیسک به منظور تسریع در امور جاری عبور کالا تحت استاندارد و نمونه (فرمت) شناخته شده بین المللی همراه با اعمال سیستم امنیتی بر روی اینگونه پرونجاهها (فایلها) و امکان احراز هویت فرستنده و گیرنده تبادل می‌گردد.

خ - وجه الضمان: عبارت است از ودیعه نقدی یا ضمانتنامه بانکی به صورت فردی یا جمعی تضامنی یا بیمه نامه که به منظور تضمین انجام تعهدات گمرکی کالای عبوری از طرف عبور دهنده به گمرک تودیع می‌شود.

تبصره - تعریف سایر اصطلاحاتی که در این ماده ذکر نشده است، تابع مقررات مربوط می‌باشد.

ماده ۲- حمل و نقل کالای عبوری از قلمرو گمرکی جمهوری اسلامی ایران منحصر به یک وسیله خاص نبوده و حمل آنها با وسایط نقلیه گوناگون اعم از کشتی، کامیون، قطار، هواپیما و لوله یا ترکیبی از آنها (حمل مرکب) تحت ضوابط این آیین‌نامه مجاز می‌باشد.

ماده ۳- دستگاههای ذی ربط می‌توانند اوراق و اسناد اشاره شده در متن این آیین‌نامه که می‌تواند به طور الکترونیکی مبادله شود را بپذیرد و اینگونه اسناد الکترونیکی دارای ارزش و اعتبار اسناد کاغذی مشابه می‌باشد.

ماده ۴- گمرک موظف است حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ اعلام شورای عالی هماهنگی ترابری کشور در پایانه‌های باربری و ایستگاههای راه آهن و فرودگاههایی که اماکن گمرکی شناخته می‌شوند در صورت آماده شدن امکانات لازم از قبیل ساختمان و تجهیزات اداری، انبار محوطه، امکانات تخلیه و بارگیری و منازل سازمانی در حد نیاز به پیشنهاد گمرک و تصویب شورای عالی هماهنگی ترابری کشور نسبت به استقرار پرسنل مورد نیاز در این اماکن اقدام نماید.

تبصره ۱- تأمین امکانات به شرح فوق برعهده سازمان متقاضی ایجاد محوطه گمرکی خواهد بود.

تبصره ۲- گمرک می‌تواند به اشخاص حقیقی و حقوقی که دارای امکانات لازم جهت تخلیه و بارگیری و نگهداری کالای عبوری در ادارات گمرک ورودی و خروجی می‌باشند مجوز لازم جهت تخلیه و بارگیری و انبارداری کالای عبوری صادر نماید.

ماده ۵- عبور کالا از قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران در حدود قراردادها و موافقتنامه‌های منعقد شده بین دولت‌های طرفین، تابع همان مقرراتی خواهد بود که در قراردادهای منعقد شده آمده است، مگر آنکه بنابر علل امنیتی و مذهبی ورود آن به کشور ممنوع باشد.

تبصره - عبور کالاهای عبوری سایر کشورهایی که با کشور جمهوری اسلامی ایران قرار داد عبور کالا ندارند و یا مواردی که در توافقنامه‌های طرفین دیده نشده باشد تابع قانون و این آیین‌نامه خواهد بود.

ماده ۶- فهرست کالاهای ممنوعه حداکثر ظرف مدت پانزده روز پس از تصویب این آیین‌نامه توسط شورای امنیت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- هرگونه کاهش یا افزایش در اقلام اعلام شده به پیشنهاد شورای امنیت و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

تبصره ۲- ممنوعیت عبور اقلام افزایشی سه ماه پس از ابلاغ قابل اجرا می‌باشد.

ماده ۷- عبور دام و نبات و مواد و محصولات خام دامی و نباتی که به موجب قانون نیاز به اخذ مجوز قرنطینه دامی و نباتی دارد، منوط به اخذ مجوز یاد شده است. فهرست کالاهایی که نیاز به اخذ مجوز قرنطینه دامی و نباتی دارد، توسط سازمانهای ذی ربط، تنظیم و ضمن اعلام به سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور، جهت اطلاع عبور دهندگان کالا منتشر می‌گردد.

ماده ۸- برای عبور مواد شیمیایی، منفجره و مخدر زیر، نیاز به اخذ مجوز از دستگاههای نام برده شده ذیل می‌باشد.

الف - عناصر شیمیایی رادیواکتیو: پرومتیوم، پولونیوم، استات، رادون، فرانسیم، رادیوم، اکتینیوم، پروتاکتی نیوم، نپتونیم، آمرسیوم و سایر عناصر با شماره اتمی بالاتر، همچنین سایر مواد رادیواکتیو طبق فهرست که سازمان انرژی اتمی ایران اعلام می‌نماید از سازمان یاد شده.

ب- دینامیت و سایر مواد قابل انفجار مانند فتیله، چاشنی، کپسولهای قابل انفجار و آتش زا از وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

ج - مواد مخدر و مواد سمی و ساکارین و مواد ساکارین دار و بلودومتیلن که مصرف پزشکی داشته باشد از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (اداره کل نظارت بر مواد مخدر).

ماده ۹- وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی موظفند جهت عبور کالاهای خارجی که نیاز به قرنطینه و صدور مجوز دارند با استقرار امکانات مورد لزوم در مرزهای مجاز کشور در کوتاهترین زمان ممکن نسبت به صدور مجوز لازم اقدام نمایند.

ماده ۱۰- عبور کالای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران منوط به سپردن وجه الضمان به شرح زیر خواهد بود:

الف - در مورد کالاهای مجاز مبلغ معادل حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارضی که به واردات قطعی آن کالا تعلق می‌گیرد.

ب - در مورد کالای مجاز مشروط و ممنوع ورود مبلغ معادل حقوق گمرکی، سود بازرگانی، عوارض و سه برابر ارزش کالا.

تبصره ۱- در صورت عدم خروج کالا و انطباق مورد با موازین قاچاق، صرف نظر از میزان وجه الضمان تودیع شده، شرکت‌های حمل و نقل یا اشخاص، مشمول مجازات‌های مندرج در قوانین مربوط خواهند بود.

تبصره ۲- میزان وجه الضمان تودیعی توسط شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی ایرانی دارای مجوز فعالیت از وزارت راه و ترابری، معادل حقوق گمرکی، سودبازرگانی و عوارض کالای عبوری می‌باشد.

تبصره ۳- در مواردی که کالای عبوری توسط راه آهن جمهوری اسلامی ایران تا مرز خروجی با بارنامه بین‌المللی حمل و با تنظیم اظهارنامه و تعهد کتبی توسط راه آهن انجام می‌شود، نیاز به سپردن وجه الضمان نمی‌باشد.

تبصره ۴- وجه الضمان موضوع این ماده به صورت سپرده نقدی، ضمانتنامه بانکی بوده و برای شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی موضوع تبصره (۲) این ماده علاوه بر موارد فوق ضمانتنامه‌های تضامنی بانکی یا بیمه نامه‌های معتبر به جای وجه الضمان عبور کالا پذیرفته می‌شود.

تبصره ۵- اخذ وجه الضمان به میزان فوق مانع از وصول جرایم و بقیه حقوق دولت وفق مقررات مربوط در صورت بروز تخلف و قاچاق نخواهد بود.

ماده ۱۱- وسایط نقلیه خارجی اعم از کامیون، اتوبوس، مینی بوس، لکوموتیو و وسایط نقلیه ریلی بدون بار و مسافر و سواری که به عنوان یک محموله عبوری با نیروی محرکه خود قلمرو کشور را عبور می‌نمایند و فاقد مدارک معتبر بین‌المللی عبور می‌باشند در صورتی که توسط یکی از شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی ایرانی مجاز اظهار گردند از لحاظ سپردن وجه الضمان تابع مقررات کالاهای عبوری می‌باشند.

ماده ۱۲- کلیه سازمان‌هایی که مسؤول انجام عملیات تشریفات عبور کالاهای خارجی هستند از قبیل ادارات گمرک، بنادر، پایانه‌ها، ایستگاه‌های راه آهن، فرودگاه‌ها و بانک‌ها موظفند امور مربوط را در یک بخش یا دایره‌ای جدا از سایر بخش‌ها و دوائر دیگر متمرکز نموده به طوری که انجام تشریفات عبور خارجی کلاً در همان بخش یا دایره در اسرع وقت و بدون وقفه امکان پذیر باشد.

ماده ۱۳- تکمیل یا تغییر بسته بندی در مورد کالاهای عبوری خارجی و همچنین نمونه برداری از آن بنا به درخواست کتبی صاحب کالا یا عبور دهنده بدون آن که ماهیت کالا تغییر نماید در محوطه‌های گمرکی با نظارت مستمر گمرک مجاز می‌باشد. در این قبیل مواقع در صورت مجلسی که به امضای نمایندگان گمرک و عبوردهنده حسب مورد می‌رسد، وقوع امر به طور تفصیلی قید و ضمیمه اسناد عبور می‌شود.

تبصره - در صورتی که کالا تحول سازمان بنادر کشتیرانی یا شرکت‌های انبارهای عمومی و خدمات گمرکی ایران شده باشد صورت مجلس موضوع این ماده برای به امضای نماینده سازمان یا شرکت (حسب مورد) نیز برسد.

ماده ۱۴- ادارات گمرک و سازمان‌های ذی ربط درخواست کتبی صاحب کالا یا عبوردهنده را مبنی بر تخلیه کالا در اماکن و محوطه‌های گمرکی یا انتقال کالا از کانتینر به کامیون یا واگن یا هواپیما و بالعکس را قبول می‌نمایند.

ماده ۱۵- در صورت ضرورت وضع هر گونه عوارض بر کالاهای عبوری خارجی، سازمان حمل و نقل پایانه‌های کشور

موضوع را بررسی و با توجه به شرایط زمانی و مکانی و عمل متقابل سایر کشورها نسبت به کالاهای عبوری مربوط به جمهوری اسلامی ایران، پیشنهاد لازم را در خصوص وضع عوارض به شورای عالی هماهنگی ترابری کشور به منظور تصویب به هیأت وزیران ارائه می‌نماید.

ماده ۱۶- کلیه سازمانهایی که در امر عبور کالا وظیفه‌ای برعهده آنها مقرر است از جمله پستهای قرنطینه دامی و نباتی، نیروی انتظامی و غیر موظفند ضمن فراهم نمودن امکانات لازم ساعت کاری خود را با ساعت کاری ادارات گمرک مرزی مربوط هماهنگ کنند و در صورت ضرورت به صورت شبانه روزی فعالیت نمایند.

ماده ۱۷- اداره گذرنامه مکلف است گذرنامه و دفترچه خروجی مربوط به رانندگان ایرانی متقاضی فعالیت در خطوط بین المللی را پس از درخواست شرکت حمل و نقل بین المللی که قبلاً توسط سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور به آن اداره معرفی شده است حداکثر ظرف هفت روز کاری صادر نمایند.

تبصره - وزارت اطلاعات موظف است پاسخ استعلام اداره گذرنامه پیرامون وضعیت رانندگان را حداکثر ظرف چهل و هشت ساعت به آن اداره اعلام نماید.

ماده ۱۸- رانندگان کامیونهای حامل کالای عبوری خارجی موظفند در مسیرهای عبور کالا که توسط سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور با هماهنگی وزارت کشور تعیین و اعلام می‌گردد. تردد نمایند.

تبصره - نیروی انتظامی موظف است کامیونهای حامل کالای عبوری را در طول مسیر نظارت نموده و در صورت انحراف، آنها را به مسیر تعیین شده هدایت نماید.

ماده ۱۹- چنانچه برای نیروی انتظامی مستقر در پاسگاههای طول مسیر عبور کالا ضن قوی قاچاق نسبت به محوله عبوری وجود داشته باشد یا با فک مهر وموم (پلمپ) کامیون یا کانتینر یا هرگونه دخل و تصرف در کالای عبوری مواجه گردد، فک مهر وموم (پلمپ) و بازرسی کالا و تنظیم صورت مجلس در نزدیکترین گمرک انجام می‌پذیرد و در صورتی که امکان انتقال وسیله حامل کالا به نزدیکترین گمرک میسر نباشد نیروی انتظامی ضمن حراست از محموله عبوری تقاضای اعزام نماینده از نزدیکترین گمرک را به محل توقف وسیله حمل می‌نماید. پس از بررسی در صورتی که مورد مشکوکی مشاهده نشود کانتینر یا وسیله حمل و در صورت نیاز به تعویض وسیله حمل وسیله جدید برحسب مورد دوباره توسط گمرک مهر وموم (پلمپ) و با درج مشخصات مهر وموم (پلمپ) جدید در صورت مجلس، اجازه ادامه مسیر داده می‌شود در غیر این صورت طبق مواد (۴۳ و ۴۴) این آیین‌نامه عمل خواهد شد.

تبصره ۲- انجام عملیات بازرسی و مهر و موم (پلمپ) مجدد که در نهایت منجر به ادامه مسیر می‌گردد نباید از بیست و چهار ساعت تجاوز نماید.

ماده ۲۰- چنانچه کالای عبوری خارجی به صورت مستقیم از مرزهای زمینی و بدون انجام عملیات تخلیه و بارگیری، از گمرک عبور نماید یا توسط وسایل حمل‌به یکی از بنادر یا ادارات گمرک وارد و به صورت یکسره به

وسایط حمل دیگر بارگیری و خارج گردد مشمول پرداخت حق بیمه محل نمی‌باشد. در این گونه موارد در صورت ورود خسارت به کالا مسؤولیت بر عهده گمرک نمی‌باشد.

ماده ۲۱- در صورتی که کالای عبوری خارجی در اماکن و محوطه‌های گمرکی و بندری تخلیه و برای آن قبض انبار صادر گردد مشمول پرداخت حق بیمه مقرر برای کالاهای وارداتی به گمرک می‌باشد.

تبصره - چنانچه تصویر بیمه نامه، دارای اعتبار زمانی کالای عبوری خارجی از سوی عبور دهنده کتباً با ذکر تعهد و تأیید اصالت بیمه نامه به گمرک ارائه گردد، آن کالا مشمول پرداخت حق بیمه محلی نمی‌گردد.

ماده ۲۲- هزینه‌های تخلیه و بارگیری و انبار داری محمولات عبوری طبق تعرفه‌ای که بنا به پیشنهاد شورای عالی ترابری کشور و تصویب هیأت وزیران یا شورای عالی سازمان بنادر و کشتیرانی حسب مورد با رعایت ماده (۳۰) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین - مصوب ۱۳۷۳- وضع خواهد شد، دریافت می‌گردد.

تبصره - تا تعیین تعرفه مذکور هزینه‌ها طبق تعرفه کالاهای وارداتی محاسبه و دریافت خواهد شد.

ماده ۲۳- کالاهای عبوری خارجی در صورت تخلیه در ادارات گمرک ورودی و فراهم نبودن وسیله بارگیری و حمل فوری کالا به مدت پنج روز از پرداخت هزینه انبارداری معاف نمی‌باشند.

تبصره - در صورت تجاوز از پنج روز باز تمام مدت توقف هزینه انبارداری دریافت می‌شود.

ماده ۲۴- مدت توقف قانونی کالاهای عبوری خارجی در اماکن و محوطه‌های گمرکی کشور چهار ماه تمام می‌باشد که ابتدای آن از تاریخ تسلیم اظهارنامه‌جمالی کالای عبوری و فهرست کل بار (مانیفست) یا تاریخ صدور قبض انبار مربوط می‌باشد.

تبصره ۱- در صورت وجود دلایل مورد قبول گمرک و تقاضای صاحب کالا یا عبوردهنده با پرداخت هزینه‌های مربوط به مدت چهارماه دیگر قابل تمدیدی باشد.

تبصره ۲- مدت مذکور در فرودگاهها دو ماه و ایستگاههای راه آهن چهار ماه می‌باشد.

تبصره ۳- پس از گذشت مهلت توقف قانونی، کالای وری متروکه شده و طبق قانون مربوط عمل خواهد شد..

ماده ۲۵- کالای فاسد شدنی که پس از تخلیه در مجاورت هوای آزاد و شرایط عادی به طور معمول ضایع یا فاسد می‌شود یا عرفاً شروع به فاسد یا تغییر شکل می‌دهد و کالایی که نگهدارنده ایجاد خطر می‌کند و همچنین حیوانات زنده باید بلافاصله از گمرک عبور داده شود در غیر این صورت گمرک یا بندر هیچ گونه مسؤولیتی در قبال ضایع یا فاسد شدن یا نگهداری آنها نداشته و حسب مورد با اخطار قبلی کالا متروکه تلقی می‌گردد.

تبصره ۱- در صورتی که اماکن و محوطه‌های گمرکی برای نگهداری کالاهایی که طبعاً باید در سردخانه نگهداری شود تجهیز نشده باشند گمرک می‌تواند از پذیرفتن این قبیل کالاها در اماکن و محوطه‌های گمرکی خودداری نماید که در این صورت عبور دهنده مکلف است کالا را سریعاً عبور دهد یا با مسؤولیت خود و رعایت سایر مقررات تحت مراقبت گمرک به سردخانه انتقال دهد.

تبصره ۲- در صورتی که شرایط نگهداری هر یک از کالاهای موضوع این ماده در اماکن و محوطه‌های گمرکی فراهم باشد کالاهای موصوف از شمول این ماده خارج می‌باشد.

فصل دوم - شرایط عمومی

ماده ۲۶- کالای عبوری خارجی می‌تواند به طرق زیر از قلمرو کشور عبور داده شود:

الف - عبور مستقیم از قلمرو جمهوری اسلامی ایران به خارج از کشور .

ب - حمل ترکیبی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران به خارج از کشور

پ- نگهداری در مناطق حراست شده یا اماکن گمرکی و ترتیب حمل تدریجی یا کلی آنها به خارج از کشور.

تبصره - انجام عملیات مربوط به بندهای (ب و پ) این ماده با رعایت مفاد تبصره‌های (۲ و ۳) ماده (۳۱) این آیین‌نامه میسر خواهد بود.

ماده ۲۷- عبور دهنده برای اظهارنامه کالای عبوری را در سه نسخه تنظیم و به همراه اسناد مورد لزوم به گمرک ارائه نماید.

ماده ۲۸- گمرک پس از اخذ اظهارنامه و انجام تشریفات مربوط همزمان پروانه عبور را امضا و مهر نموده و به عبور دهنده ارائه می‌کند.

ماده ۲۹- مدارک لازم برای الصاق به اظهارنامه عبور کالا عبارتند از :

الف - کالای وارد شده از طریق جاده :

۱- سی ام آر (در صورت تسلیم تصویر ارائه اصل به گمرک عبور دهنده، جهت تطبیق و تأیید الزامی است).

۲- تصویر سیاهه خرید (فاکتور)

۳- تصویر فهرست عدل بندی در صورت یکنواخت نبودن کالا.

ب - کالای وارد شده از طریق دریا:

۱- یک نسخه رونوشت از بارنامه .

۲- ترخیصیه کالای عبوری.

۳- تصویر سیاهه خرید(فاکتور).

۴- تصویر فهرست عدل بندی در صورت یکنواخت نبودن کالا.

پ- کالاهای وارد شده از طریق راه آهن:

۱- بارنامه یا تصویری از آن به تأیید شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران رسیده باشد.

۲- تصویر سیاهه خرید.

۳- تصویر فهرست عدل بندی در صورت نیاز.

تبصره ۲- مانیفست محمولات عبوری خارجی که با لنج یا دوبه وارد می‌گردد به جای بارنامه پذیرفته می‌شود.

تبصره ۳- کامیونهای حامل کالاهای عبوری تحت صحابت کارنه تیر با ارائه کارنه تیر و سی ام آر بدون نیاز به تنظیم اظهارنامه و سپردن وجه الضمان عبور داده میشوند.

ماده ۳۰- پذیرش یک اظهارنامه برای عبور محمولات یکبارنامه در صورت گوناگون بودن نوع کالا، همچنین پذیرش یک اظهارنامه برای عبور محمولات یکوسیله حمل موضوع چند بارنامه، بلامانع است. ماده ۳۱- انجام تشریفات عبور کالاهای خارجی از قلمرو کشور در اولین گمرک مجاز ورودی صورت می‌گیرد. تبصره ۱- به منظور دستیابی به مشخصات کالا جهت اظهار، عبور دهنده می‌تواند قبل از تسلیم اظهارنامه از گمرک درخواست نماید اجازه دهد محموله بانظارت گمرک بازدید و مشخصات لازم یادداشت شود. گمرک با این درخواست موافقت خواهد نمود.

تبصره ۲- کالای عبوری خارجی چنانچه قبل از حمل به خارج از کشور بنا به تقاضای عبور دهنده به یکی از اماکن یا محوطه‌های گمرکی داخل کشور که به این امر اختصاص یافته است حمل و تخلیه شود، پروانه عبور صادر شده طبق مقررات تصفیه می‌گردد و به هنگام ادامه مسیر مجدداً تشریفات عبور از همان گمرک داخلی انجام می‌پذیرد. تبصره ۳- در صورتی که در ادارات گمرک مقصد داخلی وسیله حمل کالای عبوری به صورت انتقال مستقیم محموله، تعویض گردد نیازی به تصفیه پروانه نبوده و اعتبار آن تا خروج کالا از کشور به قوت خود باقی خواهد ماند و یک نسخه از صورت مجلس انجام انتقال مستقیم توسط حامل کالا به گمرک مقصد تسلیم یا ارسال می‌گردد.

تبصره ۴- فهرست ادارات گمرک مجاز برای انجام تشریفات عبور کالای خارجی از قلمرو کشور توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌گردد.

ماده ۳۲- در مواردی که محمولات عبوری خارجی در اماکن و محوطه‌های گمرکی تخلیه می‌شود، ارائه قبض انبار و اسناد مندرج در ماده (۲۹) این آیین‌نامه برحسب مورد جهت انجام تشریفات عبور کالای خارجی ضروری است.

ماده ۳۳- محمولات عبوری خارجی نیاز به اخذ نظر آزمایشگاه و مجوز استاندارد ندارد.

تبصره - در موارد سوءظن بنا به تشخیص گمرک استعمال نظر آزمایشگاه بلامانع است .

ماده ۳۴- کانتینرهای حامل کالای عبوری خارجی به عنوان ظرف کالا محسوب و نیازی به اظهار جداگانه ندارد ولی شرکتهای حمل و نقل بین المللی می توانند در بدو ورود به منظور تسهیل گردش این کانتینرها (ورود و خروج مکرر) برای کانتینر درخواست صدور پروانه ورود موقت بنماید و گمرک مکلف به پذیرش آن می باشد.

ماده ۳۵- در خصوص محمولات یکنواختی که تخلیه آنها به علت بالا بودن مقدار و حجم محموله به طول می انجامد، قبول اظهارنامه موکول به خاتمه عملیات تخلیه نمی باشد و عبوردهنده می تواند برای این گونه محمولات به محض ورود، اظهارنامه تسلیم و نسبت به انجام تشریفات گمرکی اقدام نماید.

تبصره - محمولات وارد شده توسط لنج و دوبه که فاقد بارنامه می باشند هر یک از اقلام مندرج در مانیفست آنها مشمول تسهیلات این ماده خواهد بود.

ماده ۳۶- هر گاه مشاهده شود که کالاهایی که به منظور عبور از قلمرو کشور به گمرک ورودی اظهار تردید است وجود نداشته یا کسر می باشد صورت مجلس تنظیم و اظهارنامه تسلیمی و پروانه عبور بر آن اساس تصحیح و کالا عبور داده می شود.

ماده ۳۷- گمرک ورودی با هماهنگی و کسب نظر سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور با توجه به طول مسافت، چگونگی راه، فصول سال و نوع وسیله، مهلتی را برای حمل کالای عبوری از گمرک ورودی تا گمرک خروجی یا گمرک مقصد داخل کشور تعیین و در پروانه عبور قید می نماید.

تبصره ۱- مهلت تعیین شده در پروانه عبور خارجی از زمان خروج کالا از درب خروج اماکن یا محوطه های گمرکی محاسبه می گردد.

تبصره ۲- چنانچه وسیله نقلیه حامل کالای عبوری در طول مسیر به علت نقص فنی یا دلایل موجه دیگر به تشخیص گمرک متوقف و این توقف باعث اتمام مهلت زمان تعیین شده در پروانه گردد، هدایت کننده وسیله حمل یا عبور دهنده باید قبل از اتمام مهلت مورد نظر مراتب را به نزدیکترین گمرک محل توقف کامیون یا گمرک مقصد تعیین شده، در قلمرو کشور اعلام نماید.

تبصره ۳- نزدیکترین گمرک محل توقف کامیون در صورت اطلاع موظف است موضوع را بررسی نموده بلافاصله مراتب را به گمرک ورودی و خروجی اعلام کند.

تبصره ۴- عبور دهنده یا هدایت کننده وسیله حمل در هر حال موظف است پس از رفع مشکل بلافاصله وسیله حمل را راهی مقصد نماید.

ماده ۳۸- پروانه عبور باید در طول مسیر عبور همراه وسیله نقلیه حامل کالای عبوری خارجی باشد.

تبصره - در مواردی که کالای عبوری خارجی مندرج در یک پروانه، با بیش از یک وسیله نقلیه حمل می گردد، گمرک عبور دهنده ملزم است مشخصات محموله عبوری و همچنین مشخصات وسیله حمل و شماره مهر و و موم (

پلمپ) الصافی را درظهر تصویر پروانه عبور قید و گواهی نموده و تسلیم عبور دهنده نماید تادرطول مسیر به همراه وسیله حمل باشد. دراین گونه موارد اصل پروانه همراه آخرین وسیله نقلیه حم لو به گمرک مقصد یا خروجی تسلیم خواهد شد. تصویر پروانه مذکور در طول مسیر برای نیروی انتظامی به منزله اصل و برای گمرک مقصد داخلی و گمرک خروجی جهت انجام عملیات معتبر خواهد بود.

ماده ۳۹- به هنگام ورود کالای عبوری خارجی به گمرک خروجی یا مقصد در داخل کشور، عبور دهنده یا نماینده وی باید پروانه عبور یا تصویری از آن را که به ترتیب مقرر در ماده (۳۸) این آیین نامه گواهی شده است، همراه با وسیله حامل کالا به گمرک مقصد در داخل کشور، یا خروجی تسلیم نماید.

ماده ۴۰- گمرک خروجی یا مقصد پس از بررسی اجمالی و اطمینان از صحت مهر و موم (پلمپ) و عنداللزوم تطبیق مشخصات ظاهری کالا با مندرجات پروانه یا تصویر گواهی شده آن، اجازه خروج از مرز یا تخلیه را صادر می نماید.

ماده ۴۱- پس از خروج یا تخلیه کالا در گمرک مقصد در داخل کشور یا خروجی، گمرک مزبور بلافاصله مراتب را در ظهر پروانه عبور یا تصویر گواهی شده آن تأیید، امضا و مههور نموده و پس از ثبت دردفاتر مربوط و نگهداری آن، مراتب را از طریق دورنگار یا سایر وسایل مخابراتی، الکترونیک ی، ماهواره ای و رایانه ای به گمرک ورودی اعلام رونوشت آن را به عبور دهنده یا نماینده وی تسلیم می نماید. در هر حال تصفیه نهایی منوط به ارائه اصل پروانه عبور خارجی می باشد.

ماده ۴۲- گمرک صادر کننده پروانه عبور خارجی باید به محض دریافت تأییدیه نهایی گمرک مقصد در داخل کشور یا گمرک خروجی مبنی بر ورود و تحویل یا خروج کالای عبوری تعهدات عبور دهنده را خاتمه یافته تلقی و وجه الضمان مربوط را مسترد یا تصفیه نماید.

ماده ۴۳- در مواقعی که گمرک مقصد داخلی ای گمرک مرز خروجی با فک مهر و موم (پلمپ) یا احتمال دخل و تصرف مواجه می شود باید با حضور هدایت کننده وسیله حمل (راننده) و نماینده عبوردهنده به بازرسی کالا پرداخته و آن را با پروانه عبور تطبیق دهد و در صورتیکه سؤنیت و مغایرتی احراز نشود اجازه خروج کالا یا تخلیه صادر، و در غیر این صورت رسیدگی و وفق مقررات عمل خواهد شد.

ماده ۴۴- هرگاه مهر و موم (پلمپ) گمرکی عمداً شکسته شده باشد و دخل و تصرف در کالای عبوری خارجی شده باشد با مرتکب یا مرتکبین طبق قانون راجع به مجازات قاچاق رفتار می شود. به علاوه چنانچه این عمل مستوجب کیفر دیگری بر طبق مقررات قانونی باشد مرتکب یا مرتکبین به همان کیفر نیز خواهند رسید.

ماده ۴۵- چنانچه محکومیت اشخاص حقیقی یا حقوقی از طرف دادگاه ذی صلاح قطعیت یابد و به موجب قوانین و مقررات جاری کشور، مرتکب یا مرتکبین مستوجب محدودیت و یا محرومیت های دیگری هم باشند با آنان طبق مقررات اخیر نیز رفتار خواهد شد.

تبصره - در مواردی که عبور دهنده با تشخیص مراجع قضایی در امر قاچاق یا تخلف دخالتی نداشته باشد از هر گونه محدودیت یا پرداخت جریمه مبرا می‌باشد.

ماده ۴۶ - رانندگان وسایط نقلیه حامل کالای عبوری خارجی موظفند کالای مورد حمل را عیناً بدون هرگونه دخل و تصرفی در مهلت مقرر در پروانه عبور به گمرک مقصد داخلی یا گمرک خروجی حمل نمایند.

حسن حبیبی - معاون اول رییس جمهور